

Flevoland

Bespreeknotitie 07.12.2020

Anders Dokteren in de regio Gooi-Vechtstreek-Almere (GVA)

Praktisch Onderzoek met de Hololens

Inleiding

Binnen de regio GVA is in het voorjaar van 2020 het programmaplan SO-GVA vastgesteld. In dit regionale programma zijn een zevental actielijnen uitgewerkt waarmee de specialisten ouderengeneeskunde (SO's) in samenspraak met de bestuurders en zorgprofessionals in de betrokken zorgorganisaties willen komen tot verandering en of vernieuwing van de SO-functie in bredere zin.

De actielijn Anders Dokteren richt zich daarbij nadrukkelijk op het vraagstuk van de inzet van digitale technologie om een duurzame en innovatieve werkwijze te ontwikkelen. Waarmee SO's ook in de toekomst medische zorg en behandeling kunnen blijven bieden aan kwetsbare doelgroepen en ouderen. De scope is het onderzoeken van verschillende vraagstukken – zoals zorgvraagstukken, opleidingsvraagstukken, behandelings- en ondersteuningsvraagstukken, welzijnsvraagstukken en (persoonlijke) aandachtvraagstukken – om de werk- en dienstendruk nu, maar ook in de toekomst te verminderen met behulp van verschillende (digitale) toepassingen. De actielijn Anders Dokteren heeft een praktisch en uitvoerend karakter.

Aanleiding

Binnen de regio GVA is in de zomer van 2020 een evaluatie onderzoek onder de SO's uitgevoerd, met het doel om de inzet en gebruik van digitale technologie tijdens de Coronacrisis inzichtelijk te maken. Uit dit evaluatie onderzoek is naar voren gekomen dat er ten tijde van Corona een grote toename is geweest in de inzet en het gebruik van digitale technologie. De toename in het gebruik van digitale technologie heeft de SO's laten inzien dat een deel van hun werk prima digitaal uitgevoerd kan worden, denk hierbij aan vakgroep/team overleggen. Naast de voordelen zoals efficiënt werken en minder reistijd werden er ook nadelen ervaren aan het digitaal werken; bij het digitale patiëntencontact werd de informele en non-verbale communicatie als een groot gemis gezien. Ondanks deze nadelen kwam in het evaluatie onderzoek duidelijk naar voren dat de SO's de mogelijkheden met (nieuwe) digitale technologie verder willen onderzoeken om ook in de toekomst duurzame medische zorg en behandeling te kunnen blijven bieden. Expliciete voorbeelden van digitale technologieën die werden genoemd door SO's in het evaluatie onderzoek waren de inzet van een smartglass en VR-bril.

Doelstelling

Het doel in de actielijn Anders Dokteren is inventariseren hoe digitale technologie van toepassing kan zijn op de werk- en beroepspraktijk van de specialist ouderengeneeskunde.

Vraagstukken

Met het onderzoeken van één of meer digitale toepassingen beoogt de actielijn Anders Dokteren nieuwe werkwijze te onderzoeken om hiermee de druk op de specialisten ouderengeneeskunde te verlagen. Er zijn drie vraagstukken waarop het effect van digitale toepassingen onderzocht zal worden:

1. Wat is het effect van digitale technologie op het zorg- en behandelingsvraagstuk?
2. Wat is het effect van digitale technologie op het opleidings- en begeleidingsvraagstuk?
3. Wat is het effect van digitale technologie op het welzijns- en aandachtvraagstuk?

Deze vraagstukken zullen voor een praktisch onderzoek met een specifieke digitale toepassing worden uitgewerkt tot impactgebieden om ze vervolgens aan de hand van uitgewerkte scenario's – vanaf nu: use cases – verdiepend te onderzoeken.

Flevoland

Vooronderzoek

Naar aanleiding van de resultaten van het evaluatie onderzoek, heeft het programma kernteam van het SO-GVA programma onderzoek gedaan inzake bestaande en uitgevoerde pilots met digitale technologie. Landelijk lopen er reeds een aantal initiatieven die de toegevoegde waarde van de Augmented Reality bril zoals de Vuzix van 1Minuut en de Google Glass (Smartglass) onderzoeken. Ieder initiatief onderzoekt op zijn eigen manier de Smartglass. Afhankelijk van de achterliggende business case wordt bepaald of de Smartglass geïmplementeerd wordt in het reguliere werkproces. Hierin spelen variabelen als doelmatigheid, besparing in FTE en verminderde reistijd een belangrijke rol. In de lopende onderzoeken naar de Smartglass zijn tot op heden beperkte resultaten betreffende de achterliggende business case gedeeld. Gezien de lopende onderzoeken is door het programmakernteam geconcludeerd dat een pilot met de Smartglass geen nieuwe inzichten op zal leveren.

Een andere digitale technologie welke door SO's in de enquête is genoemd is de Virtual Reality (VR) bril. In VR is sprake van een volledige digitale 3D omgeving. Een groot nadeel aan de VR-bril is het gebrek aan interactie met de werkelijke wereld, handsfree werkzaamheden uit te voeren en voldoen aan hoogwaardige IT governance en beheer, wat noodzakelijk is in het werk van de SO's. Er wordt op dit moment nog geen toegevoegde waarde gezien voor de VR-bril in de werkzaamheden van de SO's.

Tijdens het vooronderzoek inzake digitale technologieën die kunnen ondersteunen bij het leveren van zorg op afstand is het programmakernteam in aanraking gekomen met de Microsoft HoloLens 2. Deze toepassing zal in de volgende paragraaf verder worden toegelicht. Gezien de mogelijkheden met deze technologie, zal het SO-GVA programma de inzet van de Microsoft HoloLens verder gaan onderzoeken.

Microsoft HoloLens

De Microsoft HoloLens maakt gebruik van Mixed Reality, dit is een toepassing waarbij je virtuele elementen toevoegt aan je real life omgeving. Deze elementen kunnen interacteren met (objecten) in de omgeving, maar ook met elkaar. Daarnaast is het mogelijk een (bel)verbinding – ook wel Remote Assist genaamd – op te zetten met een collega op afstand, die vervolgens op een veilige manier mee kan kijken in de omgeving van de HoloLens drager¹. Het voordeel van de Microsoft HoloLens ten opzichte van de smartglass is dat de HoloLens de handen herkent en op basis daarvan terugkoppeling kan geven en het mogelijk is om virtuele elementen toe te voegen aan de werkelijkheid. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een protocol in beeld hebben terwijl je zorg levert. Daarnaast is de leverancier van de HoloLens een virtuele reanimatie cursus aan het ontwikkelen. Waarbij de HoloLens een dummy kan presenteren en vervolgens terugkoppeling kan geven of de reanimatie succesvol is of niet. Dit is iets wat niet mogelijk is met een smartglass. Gezien deze mogelijkheden is het zinvol om de toepassing van de HoloLens verder te onderzoeken.

Impactgebieden

De bijdrage van de HoloLens zal onderzocht worden op het gebied van een aantal impactgebieden. Hoe kan de HoloLens een bijdrage leveren aan:

1. *Effectiviteit* → besparingen in reistijd, reiskosten.
2. *Doelmatigheid* → benodigde tijd voor afhandeling van een zorgvraag.
3. *Veiligheid* → minder beweging op en tussen locaties.
4. *Begeleiden* → begeleiden en opleiden op afstand.

Velicus

¹ <https://velicus.nl/mixed-reality/>

De leverancier van de HoloLens is Velicus. Zij zullen ondersteuning en begeleiding bieden bij het praktisch onderzoek naar de HoloLens. Velicus levert immersieve & leerzame Mixed Reality (MR) toepassingen voor onderwijs en ondersteuning. Te denken valt aan een onafhankelijk van tijd en plaats te volgen en gecertificeerde reanimatiecursus, maar ook ondersteuning bij de implementatie van bestaande Microsoft Dynamics 365 oplossingen zoals Remote Assist. Tijdens het project levert Velicus de HoloLens 2 en biedt daarnaast ook programma- en projectbegeleiding bij de uitrol en implementatie van Remote Assist bij enkele use cases (binnen de scope van de offerte). Dit is noodzakelijk omdat de HoloLens nog geen mainstream device is in de zorg (Nederland). Er wordt in verschillende landen in Europa, zoals Duitsland, reeds gebruikt gemaakt van de HoloLens in de zorgsector. Het SO-GVA programma, specifiek de actielijn Anders Dokteren, gaat gezamenlijk met Velicus de toegevoegde waarde van de HoloLens in een aantal use cases onderzoeken en inzichtelijk maken. Velicus zal de rol van externe projectleiding gaan vervullen tijdens het uitvoeren van het praktisch onderzoek met de HoloLens.

Samenvatting

Er zal een praktisch onderzoek met de HoloLens uitgewerkt worden, waarin gezamenlijk met Velicus en plan gemaakt zal worden om de toegevoegde waarde van de HoloLens voor de specialist ouderengeneeskunde te kunnen onderzoeken. In de volgende fase zullen specifieke oplossingsrichtingen in de vorm van use cases verkend worden.

Werkgroep Verkenning Anders Dokteren

- E. (Ellen) Vreeburg (regi houder Anders Dokteren, SO-GVA)
- J. (Janine) van Kooten (regi houder Anders Onderzoeken SO-GVA)
- N. (Niels) Broekhaus (Velicus)
- A. (Alexandra) Petty (Velicus)
- N. (Noeska) Meijers (programmaleider SO-GVA)